

NR. 4. 2. ÅRGANG, FEBRUAR 1994.

Kunst

omkring trollden



Informationsavis fra Museums- og kunstforeningen for Vejen og omegn

FORÅRSKONCERT

Forårets koncert på Vejen Kunstmuseum den 10. marts kl. 19.30 er med Povl Dissing, John von Daler og Christian Søgaard.

Museets kuppelsal vil være perfekt til denne oplevelse, der byder på visesang ledsaget af harmonika og violin.

Maleren Loui Michaels billeder hænger stadig på væggene. Dette sammen med den intime stemning i museet vil være med til at give tilhørerne en uforglemmelig oplevelse.

Hvis man skal give et bud på hvem, der fortjener titlen "dansk nationaltroubadur", kan svaret næppe blive andet end: Povl Dissing. I dag taler kritikere og publikum uden tøven om Dissing som vor tids største vise-sanger - en kunstner med det bredest tænkelige publikum. Det er ikke nogen tilfældighed, at det netop var Povl Dissing, der dukkede op igen og igen i TV i Paul Hammerichs Danmarksskildring, for en mere dansk sanger i ordets bedste betydning findes ikke. Og så er det ligegyldigt, om det er ballader, sømandsviser eller blues, han synger. Stilmæssigt står Povl Dissing helt alene - der er ikke andre, der lyder som han, og det er hans styrke. Siden han kastede sig ud i 60-ernes visemalstrøm, er han gået sin egen vej, og den stil, han trods sidespring og udsving havde lagt sig fast på, har han været loyal overfor - loyal som man er overfor det, man ved er rigtigt. Det rigtige ligger i Povl Dissings ærlighed overfor sit stof og overfor sig selv, hvadenten det gælder egne eller andres viser. Povl Dissing har gennem sine mange år på scenen optrådt med en lang række af Danmarks bedste musikere, og det er altid blevet til frugtbare kombinationer. Det er det også nu, hvor Povl Dissing danner en trio med violinisten John von Daler og harmonikaspilleren Christian Søgaard. Det er to herrer, Dissing har arbejdet sammen med i flere år, og det er musikere, hvis professionalisme og inspiration til fulde lever op til de krav, der hos Povl Dissing er en selvfølge.

For tre-kløveret Dissing - von Daler - Søgaard gælder det, at der naturligvis også står Benny Andersen på programmet, men ellers er det et samarbejde, der prioriterer Dissings egen produktion.



Der bliver forsalg i Svends kiosk fra den 1. marts. Billetter koster kr. 80,- for medlemmer og kr. 100,- for ikke medlemmer.

Der er reserverede pladser til de, der har købt billetter i forsalg.

Vi mødes på Vejen Kunstmuseum den 10. marts til koncerten med Povl Dissing, John von Daler og Christian Søgaard.

Hvorfor er det kunst?

Et spørgsmål, som nok kan sætte sindene i bevægelse.

Emnet bliver sat til debat på Vejen Kunstmuseum onsdag den 2. februar kl. 19.30.

Museet har tidligere været ramme om debatemøder. I november 1978 under titlen: "Billedkunst og fiduser", hvor bl.a. kunst-anmelderen Ulf Gudmundsen, Jydske Vestkysten og Alex Steen, Ekstra Bladet deltog. Sidstnævnte havde på dette tidspunkt i Ekstra Bladet haft en række afslørende artikler om fidus-billeder, og mødet samlede over 225 deltagere.

I marts 1980 var der ligeledes stort fremmøde til en debat-aften med emnet: "Hvad er kunst". Dengang var det malerne P. O. Hansen og Anders Bruun-Møller, kulturanmelderen Mogens Damgaard, Fyn og galleriejer Ryg Olsen, Fredericia, der var i panelet.

Til arrangementet den 2. februar er inviteret 3 kunstnere, keramikeren Jytte Møller, billedhuggeren Niels Peter Bruun Nielsen og maleren Hans Tyrrestrup.

I debatten vil indgå nogle af museets egne ting, lysbilled-materiale, de indbudte kunstnere medbringer eksempler på deres egen kunst, ligesom det fremmødte publikum gerne må medbringe malerier m.v. til debat og kunstnerisk vurdering.

To af de deltagende kunstnere har et oplæg, således skriver Jytte Møller:

Et godt spørgsmål - uden faste svar. Spørgsmål må svaret være. Svaret er vel, at al kunst er det som til stadighed bliver ved med at forundre, afdække og igen stille nye spørgsmål. Kunst stiller spørgsmål - og giver ingen svar. Så enkelt er det vel. Kriteriet for et kunstværk er vel netop at det meddeler sig, kommunikerer, synes helt selvfølgeligt og nødvendigt - men samtidig bærer på en hemmelighed, man kun glimtvis fatter. Fornemmelsen af en indsigt man kun får delvis - men en indsigt åbenbaret af kunstværket. Og så er det jo alligevel ikke så enkelt. Det handler vel også om følelser - sanselighed - genkendelighed og krav. Krav til spørgsmålene. Krav om et ønske om indsigt. Krav om en kulturel bevidsthed - parret med lige dele sanselighed. For kunstneren er det vel spørgsmålet om nødvendighed - behov - bekræftelse - og en stadig søgen efter svar. Begær og facination af det uforklarlige. Hvordan skal man ellers komme ud til grænsepunkterne?

Når spørgsmålet stilles, er det vel fordi, det aldrig har været mere aktuelt end netop nu. Kunsten synes i tiden at være omklamret af en sær velvilje, hvor alle gerne vil gøre noget for kunsten - men på betingelser vel at mærke. Ingen sublim unyttighed her, tak. Man vil have svar. Alle vil gerne bruge kunsten. Politikerne for at markere deres territorium og velvilje. Manifestationer i form af byudsmærkninger og bevillinger af mursten til kunstens huse. Tiden vi lever i og arbejdsløsheden kræver også identitet. Fokusering på skaberkraften som legal identitet til de identitetsløse. Udbuddet af "kunst" har vel aldrig været større - og den medfølgende begrebsforvirring heller ikke. At faget har fået flere udøvere, skaber ikke nødvendigvis flere kunstnere. At facaderne pyntes på overfladen hjælper ikke, når det er de indre vitale organer der skal holdes i live. Den dybt-følte og engagerede interesse for kunsten har bare ikke rigtigt fulgt med. Den kræver det sublimt unyttige og helt andre vækstbetingelser - nemlig krav til beskueren også. Svarene må have spørgsmål.

Skal man uddanne/opdrage folk til at kunne skelne mellem skidt og kanel, kræves der viden og indsigt. Er kunst et sprog, må man kunne nogle af gloserne. En større bevidsthed i kulturpolitikken om en satsning på dybere kulturelle værdier. En erkendelse af, at en fordybelse i de grund-

liggende eksistentielle spørgsmål er vigtigere end badut-spring. At kulturindsatsen (bevillingerne og kronerne) kræver stillingtagen - og ikke blot en bevidstløs udtømming. At det ikke er området for den laveste fællesnævner - men i bredden af det elitære udbud svarene skal findes. Kun derved kan spørgsmålene i kunsten stadig stilles.

og Niels Peter Bruun Nielsen har følgende kommentar:

Hvem bliver spurgt?

Det er jo ikke ligegyldigt hvem der bliver spurgt om den slags. Jeg vil mene, at næsten ingen mennesker overhovedet har nogen baggrund for at kunne besvare det spørgsmål. Der er idag et stort forbrug af det der kaldes kunst. Om det der bliver forbrugt er kunst, eller forsøg på at lave kunst, eller fidus-kunst, det kommer an på hvilken baggrund forbrugeren har for at kunne erhverve sig kunsten.

Nogle mennesker er blevet opdraget i kunstens verden af smarte galleriejerere, der til enhver tid vil hævde, at alt hvad de har inden for dørene, det er stor kunst. Så er der nogle der fra barnsben har besøgt museer i hobetal, og derved har skabt sig et billede af hvad kunst er. Og så er der dem der de sidste 20 år er blevet opdraget med en gang ekspressiv sjaskemaleri, og tror at alt hvad der er kulørt og glad i farverne, som de siger, at det simpelthen er den største kunst der findes.

Guderne skal vide at der er mange, der kalder sig kunstnere, og vores Kulturminister, Jytte Hilden, er da heller ikke bleg for at gøre denne skare af såkaldte kunstnere endnu større, med hendes mange millioners budget til sociale tilfælde og andre der kunne tænke sig et nyt erhverv, af Hilden kaldet Kunstnerspirer.

Hvorfor skal kunsten bringes ned på et plan, hvor alle husmoderforeninger og børnehaver kan følge med? For sådan forholder det sig jo ikke. Kunst og kunstnere er elitære minoriteter. Det er følelse, nerve, sindsyge, skaberkraft, dårlig økonomi, succes, rigdom, en kamp, religiøsitet, fandenivoldsk, op og nedture, håndværk, kunsthistorie, mod, had og død.

Jeg vil hævde, at vi trygt kan overlade det til kunsthistorikerne og ikke mindst tiden, at udvælge og fortælle os, hvad der er kunst og hvorfor det er kunst.



Medens man skriver er tiden blevet en anden

Medens man maler har billedet flyttet sig

Medens man bliver til bliver man en anden

Maleren Hans Tyrrestrup

Så kan man jo spørge. Jamen er alt hvad museerne har erhvervet sig, kunst? Ikke alt. Men museerne må endnu ikke skille sig af med hvad de har købt gennem tiden, så der sker en selektering på museerne og mange ting vil aldrig se dagens lys, men bestandigt stå gemt i magasinerne. Jeg tror ikke der i kunsthistorien er blevet glemt nogen genier, endnu.

Så alle I enfoldige kunstkere, der render rundt og køber ind på udstillinger både her og der, køb bare løs og giv rigeligt med penge for det I køber. Så en dag kommer "tiden" og "kunsthistorien" og fortæller jer, hvis I gider høre, at det I har købt er noget værre bras og at det intet har med kunst at gøre. Sjovt ik'.

DANSK SURREALISME I VORT ÅRHUNDREDE.

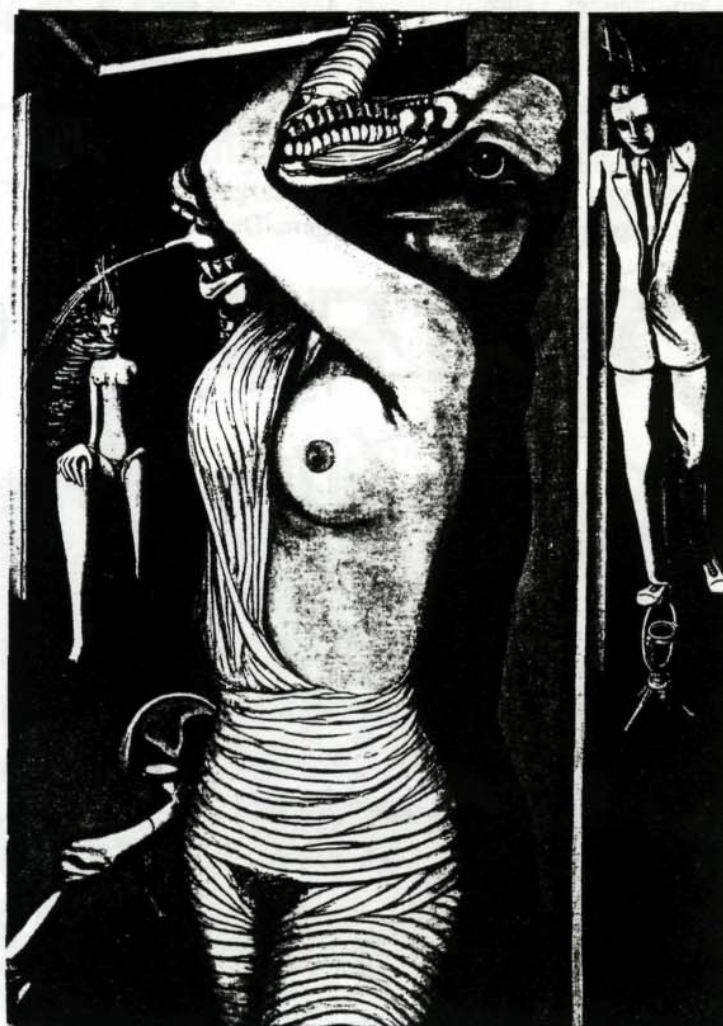
I forbindelse med Loui Michaels udstilling på Vejen Kunstmuseum, har det været nærliggende at arrangere et foredrag om surrealismen. Det sker torsdag d. 24. februar kl. 19.30 med lysbilledforedrag ved museumsinspektør Ove Mogensen fra Sønderjyllands Kunstmuseum i Tønder. Ove Mogensen giver følgende introduktion til denne aften:

Surrealismen opstod i Paris i gruppen omkring den franske digter og teoretiker **Andre Breton**, som fra 1924 formulerede bevægelsens ideer i en række manifeste. I Danmark begyndte en række billedkunstnere at interessere sig for surrealismen i tiden op mod 1930; Franciska Clausen, Wilhelm Freddie, Vilhelm Bjerke-Petersen og senere kunstnere som Richard Mortensen og Ejler Bille. Surrealismen er i sin grundtanke stærkt inspireret af Sigmund Freuds psykoanalyse og bygger ligesom denne på en skelnen mellem en ydre konkret virkelighed og en indre psykisk virkelighed. Den indre verden er i høj grad ubevidst, idet vores samfund har en tendens til at lade den undertrykke af fornuften og moralen. At ophæve denne undertrykkelse og fjerne skellet mellem de to realiteter var målet for surrealisterne - at skabe en **SURREALITET**. Surrealisterne så sig selv som en revolutionær bevægelse, der kunne frigøre mennesket og i sidste ende skabe et bedre samfund.

Deres billedkunst forekom ofte provokerende og mødte stor modstand. Censur, fængslinger og erklæringer om sindssyge var tilbagevendende repressalier overfor de surrealistiske kunstnere. Med udgangspunkt i hovedpersonen i dansk surrealisme Wilhelm Freddie vil foredraget belyse surrealismen som den kom til udfoldelse i Danmark i 1930'erne og 40'erne, ligesom bevægelsens store betydning for kunsten frem til i dag vil blive berørt.



Ove Mogensen



Wilhelm Freddie: Zola og Jeanne Rozerot. 1938.

Bladets redaktion modtager gerne stof fra foreningens medlemmer

Redaktion:

Poul-Erik Hansen (ansvarshavende)
og
Svend Holm Larsen,
Vejen Kunstmuseum
Østergade 4
6600 Vejen

Tlf. 75 36 04 82/ 75 36 06 33

AT SE PÅ KUNST

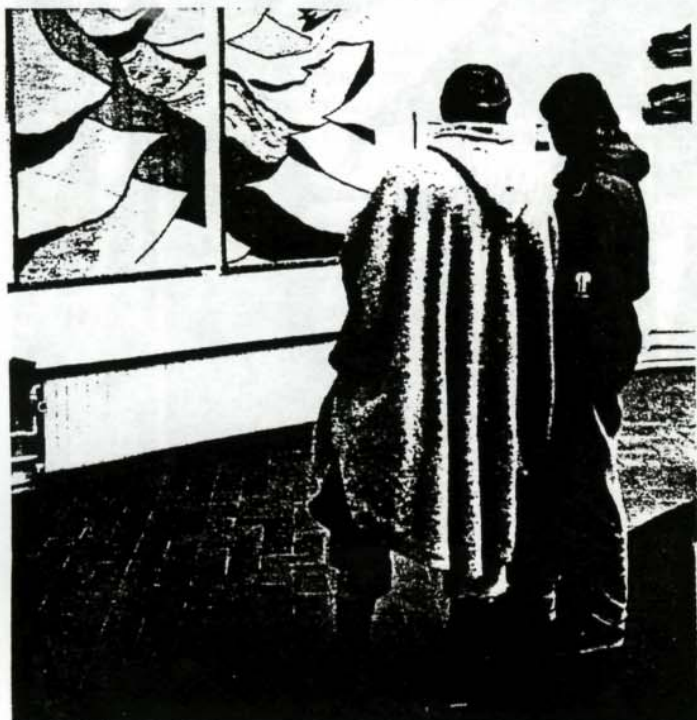
Ifølge dansk Kultur- og mediestatistik er danskernes forbrug af kunst og kultur stigende. Det afslører voksende besøgstal på såvel de kulturhistoriske museer som kunstmuseerne.

Det fremgår også, at udenlandske turister i større omfang kalkulerer med museumsbesøg under ferieophold her i landet, et procenttal nær de 40.

Efterår og forår er højsæson for skiftende udstillinger på kunstmuseer, i kunstforeninger, gallerier og andre former for udstillinger.

Her møder et publikum så billedkunsten, oftest nutidskunsten, her er mange ting at tage stilling til, det at se på kunst kræver meget af beskueren. Man kan ikke give brugsanvisninger til billedkunst.

Billedsproget er mangfoldigt og dog underkastet sine egne love. Omgang med kunst gør livet rigere. Der skal ingen



NYE POSTKORT

Vejen Kunstmuseum har fået fremstillet nye postkort.

Udvalget omfatter 8 alm. postkort:

N. Hansen Jacobsen: Convention, 1901.

Parti fra museets skulptursal.

Jens Lund: Herrens Herlighed, 1899-1900.

Jens Lund: Dagens Blomst/Nattens Blomst, 1898.

Anna Ancher: Sypigen, 1906.

Th. Philipsen: Nyværk på Saltholm, 1884.

Richard Mortensen: Komposition, 1935.

Oluf Høst: Sommernat, 1935.

3 Dobbeltkort:

Anders Bruun-Møller: Landskab, Vejen Mose, akvarel, 1980.

Gudmund Lervad: Tidpart.

J.F. Willumsen: Sønderstrand ved Skagen, 1909.

Pris: Alm. postkort kr. 3.-

Dobbeltkort kr. 6.- m. kuvert.

Eksemplar vedlagt.

særlige kvalifikationer til at se på kunst. Noget er nødvendigt, nemlig åbenhed og modtagelighed, men den egenskab kan i højere eller mindre grad erhverves og opøves. Der er intet forbavsende i at kunstnere nogle gange betjener sig af chokerende virkemidler. Det har banebrydende ting ofte gjort. Kunstens funktion er ikke at binde os til den omgivende virkelighed, men berige vort syn på den og vække os til selvstændig erkendelse. Overfor vor tids kunst ser man det særlig klart. Den har på en måde i stigende grad flyttet mere af den maleriske handling over på selve billedfladen. Kunstværket er en selvstændig ting og lever sit eget liv.

Taler man endelig om kunstforståelse, må man nok mene evnen til at gøre sig sine sansninger bevidst, til at klarlægge sig arten af de forskellige grene af billedsproget, der ligger bag tingene, prøve at tænke sig til de personligheder, der skaber selvstændige udtryksformer. Men hvordan når man så vidt, at det bliver muligt at skønne om, hvad der er kunst, og hvor de kunstneriske kvaliteter befinder sig. Der er rigtignok mange veje. Men et er givet, man må beskæftige sig med tingene. Der er i alle tider sket spændende og omvæltende ting i kunstens verden, som det har været værd at følge. Hver tidsalder har sin særlige kulturelle bevidsthed.

For at kunne tale aktivt til menneskesindet, må kunsten stadig forny sit sprog. Men de færreste kunstnere kommer næppe uden om de mægtige inspirationskilder, som udgår fra naturen og livet, og som bevidst eller ubevidst fylder sind og tanker.

Sv.H.L.

TILBUD TIL NYE MEDLEMMER

Vi tilbyder alle, der kunne have lyst til at prøve et medlemskab af Museums- og Kunstforeningen, optagelse for resten af foreningsåret til en pris for ægtefæller eller samboende kr. 100 og enlige kr. 60.

Foreningsåret går helt hen til efter generalforsamlingen i september.

Medlemsskabet vil give dig: Rabat på koncertbilletter. Invitation til alle ferniseringer og katalog med beskrivelse af kunstnerne og deres værker. Mulighed for deltagelse i forårsudflugten, som er en aftenur, hvor vi besøger et spændende sted. Mulighed for deltagelse i sommerudflugten, der er en heldagstur til fjernere mål. Vi besøger kirker, udstillinger, ser på arkitektur og natur. En rigtig inspirationstur!

Derudover deltager du i lodtrækningen om et antal kunstværker. Denne lodtrækning finder sted i forbindelse med generalforsamlingen.

Hvis du har en god ven eller nabo, du gerne vil dele oplevelserne med, så forær dem et medlemskort til foreningen eller fortæl dem om tilbudet.

Du behøver ikke have forstand på kunst. Lysten til at prøve at være med er den vigtigste. Ring til Kunstmuseet (tlf. 75-360482) og tilmeld dig, eller henvend dig til en du kender i bestyrelsen. vi vil gerne have nye medlemmer.

Tag imod det favorable tilbud. Det kan faktisk ikke gå at sige nej!

På gensyn i kunstforeningen.